

IS ZAWARTOŚCI TECZKI

Czapiewski Franciszek
J. M. 1214/2026 Pom.
Chojnice J.D.W. Gr. Pom.

I/1. Relacja k. 1 s. 1-2

I/2. Dokumenty (sensu stricte) dotyczące osoby relatora —

I/3. Inne materiały dokumentacyjne dotyczące osoby relatora —

II. Materiały uzupełniające relację —

III/1 – Materiały dotyczące rodziny relatora —

III/2 – Materiały dotyczące ogólnie okresu przed 1939 r. —

III/3 – Materiały dotyczące ogólnie okresu okupacji (1939-1945) —

III/4 – Materiały dotyczące ogólnie okresu po 1945 r. —

III/5 – inne... —

IV. Korespondencja —

.....
.....
.....
.....

V. Nazwiskowe karty informacyjne k. 8

VI. Fotografia - brak

.....
.....

1/1. Delaja - Czapiewski Franciszek:

1. Wiadomość o działalności Czapiewskiego Franciszka spisane 13. 11. 1991r., relp. onyż. k. 1 s. 1-2

Urodził się 07.10.1919 roku w Osowie pow. chajnicki, syn Jana i Anny trudniących się rolnictwem. Szkołę powszechną siedmio-klasową ukończył w Osowie w roku 1933. Pracował na gospodarstwie rodziców do 1941 roku. Okupant nadmiernej siły roboczej przekazał na roboty przymusowe. W ramach tej akcji Fr. Grapiewski w roku 1941 został skierowany do transportu na wieżiny gdańskie do prac polowych. Trafił na peryferie Gdańska, do „Zauber” niemieckiego mieszkającego w „Heubuden” dzisiejszych Stogach, który okazał się sadystą w stosunku do Polaka. Franciszek Grapiewski był całkowicie cichym o spokojnym, usposobieniu i z dużą cierpliwością słykał i wykonywał Niemca. Ten znow z kolei osmielony bierną postawą Polaka, coraz więcej mu dokuczał i nawet posunął się do rękoczynów. Sytuacja stawała się nieznośna, „Zauber” barwnie osmielony bezkarnością bił Polaka prawie codziennie. Grapiewski zebrał się na odwagę i stawiał czoła agresorowi. W czasie workowania zboża doszło do awantury wywołanej przez Niemca, który zaczął bić Polaka. Grapiewski w przypływie energii pojął łopatką na grzbienie Niemca. Po cichym odhonorowaniu, uprzątnął sobie co go czeka. W czasie gdy poturbowany „Zauber” sporobił się do lekarza, nasz Polak spakował swoje narzędzia i udał się na gdański dworzec. Pociągami przez Gdynię, Kościerzynę dojechał do stacji Karsin, najbliższej jego miejscowości Ławiejska. W domu rodziców nie mógł przebywać, gdyż w każdej chwili należało się spodziewać policji, poszukującej zbiega. Udał się zatem do swego stryżaka Jana Gierżewskiego, zamieszkałego w Chłopotach oddalonych od Osowa około 6 km.

Była jesień 1942 roku. Franciszek pomagał stryżakowi w pracach polowych. Tak trwało do wiosny 1943 r. W tym czasie Franciszek poznał Emila Cysewskiego i Władysława Kuleszę, którzy przebywają w lesie w bunkrze przez siebie zbudowanym. Przechodząc wieczorami do Jana Gierżewskiego ich zaufanego stryżaka, by zasięgnąć języka co dzieje się w okolicy? Jak zachowują się władze niemieckie i t.d. Grapiewski przystąpił do dwóch bunkrów i zamieszkał z nimi w lesie. Ważne było również to, że Grapiewski przyniósł pierwszy broń. Był to parabelum „Mauser 9mm”. Tak rozpoczęła się jego partyzantka.

2
W maju 1943 roku oddział zgłosił swój akces do Pol. Gryf Pomorski,
Czapiewski Franciszek ps. "Król" brał udział w akcjach przeciw okupantom.
Na przełomie 1943/44 roku zapadł na zapalenie płuc. Wówczas przebywał na
ucelniu u Jana Stopy uaczerzyela w Kucie. W okresie rekonwalescencji
wiosną 1944 r. przebywał u szwagra Jana Gierszewskiego w Chłopotach i
tam został ujęty przez policję niemiecką i osadzony w obozie Stutthof.
Zginął w czasie ewakuacji obozu, pokonując upiórny "marsz śmierci".

Gdańsk, dnia 13. 11. 1991.

Kucera

FUNDACJA
Klucyda Lipińska ps. "Katalia"

Urodziła się 13 lutego 1923 roku w Głocinie pow. chełmiński ^{arb. kentu}.
Ojciec Jan, matka Zofia z d. Janikowska. Szkołę Pomorską
ukończyła w Busach, później dojechała, a także kontynuowała
w Gminarju w Chojnie. W lutym 1941 roku nawiązała
kontakt z ukrywającym się wówczas, Marjanem Czarnowskim ps
"Łódź", który zmobilizował ją do współpracy w oddziale partyzanckim
dowodzonym przez Zińczyka leśniczego w Mbyku. Zińczyk zaprowadził
ją do Pol. G.P. Od tam miała pracować w wywiadzie, kierowanym
przez Zińczyka pod bezpośrednim nadzorem M. Czarnowskiego.
Z oddzi. Czarnowskiego, który objął dowództwo po aresztowaniu Zińczyka
Klucyda Lipińska współpracowała aż do uwolnienia. W roku 1948
wyšla zamąż obecnie nazywa się Klucyda Gajzet. Miejsca jej
zamieszkania nie ustalim.

Gdańsk, dnia 13. 11. 1991.

Kucera

T: N: 1214/2026 Pom.

Chojnice

Czapiewski Franciszek

✓. Karty informacyjne

k. 8

K. Cichomski 5356

- rel. o. inż. Kaminiskiej, Maria 376/P

ps. „Rumian” Chojnice 1
gwst
Czapinski Franciszek
student III roku farmacji Uniw. Pozn.
(ukończył na odwoły 1944 r.
w Marii Kaminiskiej z Crasnowe)
pracował w aptece w Crasnowe, Zwiibelberg
główny dostawca leków do bunkra
i wyjątkowo partyzanckich oraz do
otwórnego szpitala w Karpiszu, leki w
Crasnowie i Crasnowo Gmina Brno
po Chojnice
awansowany w czerwcu 1944 r.
z Kaminiskiej Marią
żoną w czasie wojny z Stutthofu

Chojnice
AK

Czaplewski Franciszek, ur. 9. X 1916 r.
z Czapossin, pow. Chojnice, student farmacji
w Czapossin. Aktywny 10. X 1944 r. na
współpracy z partyzantami, uciekł bez
śladu

Ciechanowski - str. 116.

Chemia 3

Czapiewski Franciszek

rodz. spis J. Szwaleskiego por. 53

sub. "P 52"

Czaplewski Franciszek
ps. "Kord" 4

Chojnice 4
"Gryf Pom."

partyzant "Gryfa" w powiecie chojnickim

W. Kulesza, Mój dziupacyczny las,
Pomerania, z. 5/1975, s. 21.

PO-94

Nazwisko i imię: CZAPIEWSKI FRANCISZEK
BIOGRAM:

Czapiewski Franciszek z Osowa nie pozwolił się wywieść na roboty do Niemiec. W marcu 1943 r. (w drugiej połowie lutego [?]) - relacja własna W. Kuleszy, nr M-33) wstąpił do grupy partyzanckiej Emila Cysewskiego, przynosząc pistolet (była to pierwsza broń w bunkrze).

(Relacja Władysława Kuleszy - w teczce Emila Cysewskiego, nr M-346/958)

(Relacja Władysława Kuleszy - teczka nr M-33)

(Szczęsny B.: Organizacja ruchu oporu w powiecie chojnickim w latach 1939-1945, s. 41. Zeszyty Chojnickie Nr 3)

2

Czapiewski Franciszek ^{Chojnice} 501 G.P. 6

-swagier Jana Gierszewskiego
& Chtapowów; partyzant.

rel: t. osob. L-501 w.c; Gierszewskie
imsp. Chojnice

Wz. XII 193

a₄ Czapiewski Franciszek Chojnice?
i jego rodzina z Praytami

zob: reherja Franciszek Kozłowski

M-749/1426 Gmop. Chojnice rz. IV/1

482. VII 2000

+ Czapiewski Franciszek

Chęć
partyzantka

nr. 19.09.1904r. Prątycznia

Ożeniony z Niemką, przebywał w Wielkopolsce; walczył do Wehrmachtu; nie pierwszy przepuszczał niemiecką kolumnę i ukrywał się w bunkrze w stodole ojca Józefa w Prątyczni (tam też ukrywał się Henryk Orlowski); 26.10.1944 ukrywających się oddziały Niemcy; zamordowany 26.10.1944r. w lesie za Prątycznią.

zob: T: M-749/1426 Fr. Kozłowski, 12.III/3
wrote

zapisowski Franciszek

Zakład Produkcyjny w Legnicy
TECZKA DO AKT
SWW 1824-331 ZN-96/1

